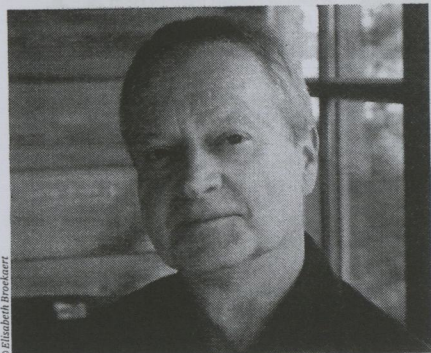

De Juristenkrant

NR 229 - 11 MEI 2011

Rechter Freddy Troch gaat met pensioen

... en dat zullen we geweten hebben. Ondanks zijn vervroegde pensionering had de magistraat het bijzonder druk met het geven van interviews. In verschillende dag-, weekbladen en radioprogramma's vertelde Troch dat hij 'het beu was'. Daarmee bedoelt hij vooral dat er nauwelijks iets verandert in de sector justitie. Minister van Justitie Stefaan De Clerck repliceerde in *De Standaard* dat het moeilijk werken is in een regering van lopende zaken maar dat er niettemin 'toch wel iets beweegt'. In *De Morgen* van dit weekend verscheen een dubbelinterview met Troch en De Clerck waarin de laatste aan de eerste te verstaan gaf 'een probleem te hebben met mensen die zeggen dat ik niks doe en die de realiteit van lopende zaken miskennen.' En luidop denkende voegde de minister eraan toe: 'Freddy, je gaat bijna een stap te ver.' Ook *De Juristenkrant* sprak met Freddy Troch. In deze krant herhaalt Freddy Troch zijn klaagzang en haalt hij ongemeen fel uit naar het openbaar ministerie dat hij beschuldigt van intimidatie. (DL)

U leest het op pagina 10

LDD en VB veroordeeld voor schending auteursrecht

Onlangs werden zowel Lijst Dedecker als het Vlaams Belang veroordeeld voor het ontoelaatbaar gebruik van beschermd auteurswerk. Beide partijen meenden zich nochtans te kunnen beroepen op de parodie-exceptie. In beide gevallen waren de rechters evenwel van oordeel dat het niet om een legitieme parodie ging. De cartoons met respectievelijk Lucky Luke en de Daltons (Morris) en Lambik en Suske (Vandersteen) bevatten immers geen kritiek op of vormden geen contrast met de originele werken.

Dirk Voorhoof

In de aanloop naar de verkiezingen van 2007 presenteerde Jean-Marie Dedecker zich op een affiche en in krantenadvertenties als Lucky Luke, zelfzeker neerkijkend op een geadapteerde versie van de vier Daltons, herkenbaar als Guy Verhofstadt, Johan Vande Lanotte, Yves Leterme en Geert Bourgeois.

In Gent verspreidde de lokale Vlaams Belang afdeling naar aanleiding van de nieuwjaarsreceptie van de stad op 9 januari 2011 een kalender met daarop een karikatuur van de Gentse burgemeester, expliciet refererend aan het album van Suske en Wiske 'De Wilde Weldoener'. In dit geval was het niet Lambik, maar burgemeester Termont die kwistig geld

uitstrooide, overigens naar mensen van buitenlandse origine.

In beide gevallen vorderden de erfgenamen en rechthouders van respectievelijk Lucky Luke en Suske en Wiske de stopzetting van het ongeoorloofd gebruik van de werken van Morris (M. De Bevere) en Willy Vandersteen. In het geval van de namaak van het werk van Morris werd ook een forse schadevergoeding gevorderd.

WILDE WELDOENER

De cartoon van de Gentse burgemeester als 'wilde weldoener' beoordeelt de voorzitter van de Brusselse rechtbank als een manifeste schending van het auteursrecht van Willy Vandersteen. Het Vlaams Belang voerde aan dat het een politieke spotprent was, en dat de

rechthouders zich, rekening houdend met de eerlijke gebruiken, niet konden verzetten tegen zo'n adaptatie van een bestaand werk. In toepassing van artikel 22 § 1, 6° van de auteurswet van 30 juni 1994 kan de auteur zich immers niet verzetten tegen een gebruik van zijn werk in het kader van een parodie, een pastiche of een karikatuur, rekening houdend met de eerlijke gebruiken.

Volgens de rechtbank straalt de karikatuur van Lambik echter weinig originaliteit uit en bevat de cartoon van burgemeester Termont vooral vormelementen van de cover van het Suske en Wiske-album. De vele gelijkenissen tussen het originele album van Willy Vandersteen en de karikatuur van het Vlaams Belang doen de rechtbank besluiten dat er meer vormelementen uit het originele werk zijn overgenomen dan noodzakelijk om een parodie tot stand te brengen. Dat gebrek aan originaliteit maakt dat het werk niet als een intellectuele schepping beschouwd kan worden en niet voldoet aan de basisvoorwaarde van de parodie.

Het vonnis erkent wel dat de VB-karikatuur het beleid van de stad Gent op de korrel wil nemen, maar het stelt tegelijk vast dat geen spot wordt gedreven met het stripalbum 'De

Wilde Weldoener', noch met de figuur van Lambik. Volgens de rechtbank verzetten de rechthouders zich terecht tegen het ongeoorloofd gebruik van de werken van Vandersteen.

Op basis daarvan stelt de rechtbank vast dat de VB-kalender een inbreuk pleegt op de auteursrechten van de rechthebbenden op de stripalbums Suske en Wiske. Onder dreiging van een dwangsom van 5.000 euro per inbreuk beveelt de rechter de onmiddellijke stopzetting van de verspreiding van de kalenders 'onder welke vorm' ook.

LUCKY LUKE

In eerste instantie leek Lijst Dedecker met de Lucky Luke-parodie wel de kaap van het auteursrecht te kunnen omzeilen, want de rechtbank van eerste aanleg in Brugge was van oordeel dat de politieke spotprent een parodie was waartegen het auteursrecht zich niet verzet. In een arrest van het hof van beroep in Gent wordt die bevinding echter van tafel geveegd.

De argumenten van het hof in Gent leest u op pagina 3

Gevangenisstraf voor negeren uitwijzingsbevel niet conform terugkeerrichtlijn

HUBrussel en FUSL organiseren tweetalige opleiding rechten

9

Studente Heleen Struyven debateert erop los

19

Kluwer

a Wolters Kluwer business

ISSN 1374 3538 - afgiftekantoor brussel x - Wolters Kluwer België - Motstraat 30 - 2800 Mechelen

LDD en VB veroordeeld voor schending auteursrecht

Vervolg van pagina 1

Het hof is van oordeel dat aan zeven cumulatieve voorwaarden moet voldaan zijn om beroep te kunnen doen op de parodie-exceptie van artikel 22 § 1, 6° AW.

1. De parodie moet zelf origineel zijn.
2. Moet ironisch/humoristisch karakter hebben.
3. Moet element van kritiek bevatten of contrast oproepen met het origineel.
4. Mag niet meer vormelementen overnemen dan nodig.
5. Mag niet tot verwarring leiden.
6. Mag niet louter of hoofdzakelijk een commercieel doel nastreven.
7. Mag niet louter of hoofdzakelijk de intentie hebben het originele werk te schaden.

Volgens het hof is duidelijk niet voldaan aan de derde voorwaarde. De politieke reclame van LDD levert immers geen kritiek op de stripfiguren de Daltons of Lucky Luke, er wordt zelfs niet het minste contrast opgeroepen met het originele werk. Het hof merkt ook op dat de betwiste tekening van LDD aanhaakt bij het succes van de stripfiguren Lucky Luke en de Daltons. In de betwiste tekening worden de associaties met de held en de schurken 'gerecupereerd' voor politieke doeleinden en dat is volgens het hof strijdig met de eerlijke gebruiken. Bovendien is deze politieke recuperatie van Lucky Luke een schending van wat het hof een 'moreel aspect' noemt, refererend aan het gebrek aan

“Hoog tijd dat de rechtspraak een wat soepeler koers gaat varen.”

toestemming van de rechthebbenden, die hun auteurswerken ongewild in verband gebracht zien met één bepaalde politieke partij. Voor deze recuperatie voor politieke reclame kan geen beroep worden gedaan op de parodie-exceptie. Het hof benadrukt nog dat niet elk gebruik van de Daltons en van de gestreepte gevangenisplunje verboden moet worden, maar vindt dat in deze zaak het auteursrecht geschonden is. LDD en Jean Marie Dedecker zijn samen met de communicatiebureaus die de campagne bedachten en uitvoerden veroordeeld tot een herhalingsverbod, een (beperkte) schadevergoeding en de kosten van het geding.

UITZONDERLIJK

Beide rechterlijke uitspraken maken nog maar eens duidelijk dat de parodie-exceptie, hoewel expliciet opgenomen in de Belgische

De in de rechtspraak ontwikkelde zeven basisvoorwaarden zijn slechts heel uitzonderlijk alle tegelijk vervuld. Alle horden voor een echte parodie feilloos nemen lijkt wel haast onmogelijk.

auteurswet sinds 1994, slechts in zeer uitzonderlijke gevallen soelaas kan bieden bij karikaturaal of parodiërend gebruik van beschermd auteurswerk. De in de rechtspraak ontwikkelde zeven basisvoorwaarden zijn slechts heel uitzonderlijk tegelijk vervuld. Alle horden feilloos nemen lijkt wel haast onmogelijk.

Het vonnis van de rechtbank in Brussel en het arrest van het hof van beroep in Gent maken ook duidelijk dat een parodie 'op' eventueel wel door de beugel kan, als ook al de andere voorwaarden vervuld zijn. Een parodie 'met' zoals hier bij politieke reclame kan niet door de auteursrechtelijke beugel, omdat zulk gebruik van beschermd auteurswerk geen kritiek op of contrast met het originele werk inhoudt.

Wie zich in België aan de parodie waagt, loopt zo wel erg veel kans tegen het auteursrecht van anderen aan te botsen. Hoog tijd dat de rechtspraak een wat soepeler koers gaat varen.

(De auteur is hoogleraar mediarecht en auteursrecht aan de Universiteit Gent en de Universiteit van Kopenhagen)

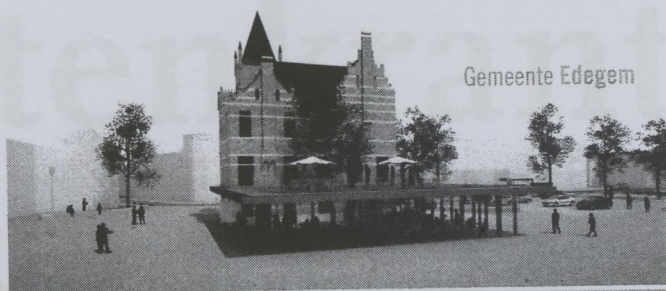
Gent 3 januari 2011, F. De Bevere-Blanckaert en Lucky Comics NV t. Dedecker J.M. e.a. en Voorz. Rb. Brussel 17 februari 2011, H. Vandersteen e.a. en WPG Uitgevers België NV t. VZW Vrijheidsfonds en Johan Deckmyn

www.legalworld.be (button rechtspraak)

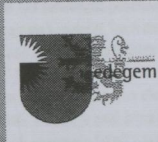
Erratum

In de bijdrage 'De Grondwet wordt genegeerd' (De Juristenkrant nr. 227) van belastingambtenaren Karel Anthonissen en Gerda Vervecken sloop een fout in de verwijzing naar de uitspraken. Die dateren van 18 februari en 23 februari 2011 (in plaats van 2010).

Word fan van
De Juristenkrant
op Facebook®

Gemeente Edegem

De missie van onze gemeente is de volgende: "Samen maken we van Edegem een groene, veilige, welvarende maar ook solidaire leefgemeente voor alle generaties. Daarom richt onze dienstverlening zich op wonen, werken, ontspannen en ontlooiing met zowel aandacht voor het individu als voor de gemeenschap. We gaan deze uitdaging aan door zelf initiatief te nemen op een positieve en oplossingsgerichte manier. Zo kunnen we hier zijn op wat we voor de Edegemmers efficiënt kunnen realiseren."

Edegem is een residentiële gemeente in de zuidrand van Antwerpen. Samen met haar 230 medewerkers zorgt het gemeentebestuur er voor dat de 21.000 Edegemmers zich thuis voelen in hun gemeente. Dynamisme en klantgerichtheid zijn de kerncompetenties van onze medewerkers.

Gemeente Edegem zoekt dynamische en ondernemende (m/v)

GEMEENTESECRETARIS

(aanleg van een werfreserve)

Uw functie

- U rapporteert aan: de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen en de burgemeester.
- U geeft leiding aan: de financieel beheerder, de directeurs, de diensthoofden afdeling interne zaken, de medewerkers dienst secretariaat, de gemeenschapswachten.
- U staat in voor de algemene leiding van de gemeentelijke diensten.
- U zorgt voor de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het beleid om de organisatie en de beleidsdoelstellingen zo efficiënt en effectief mogelijk te realiseren.
- U vervult de wettelijke en decretale voorgeschreven taken en laat de organisatie een meerwaardegerichte en vooruitstrevende rol spelen in de lokale omgeving.

Uw profiel

- U bent houder van een diploma niveau A in één van de volgende studierichtingen: rechten / politieke en sociale wetenschappen of bestuurskunde / economische, toegepaste economische, financiële of handelswetenschappen.
- U hebt ten minste 3 jaar relevante werkervaring.

PERSONEELSCONSULENT

(halftijds) (B1-B3) (vervangingsovereenkomst)

Uw functie

- U organiseert, ondersteunt en volgt HRM-processen op zodat een kwaliteitsvolle dienstverlening door de personeelsdienst gerealiseerd wordt.

Uw profiel

- Houder/-ster zijn van een bachelor- of graduaatsdiploma of gelijkgesteld.

Wij bieden

- Maaltijdcheques, hospitalisatieverzekering, fietsvergoeding, terugbetaling abonnement woon-werkverkeer, opleidingen.

Meer informatie: De specifieke toelatings- en aanwervingsvoorwaarden, de functiebeschrijving en het examenprogramma zijn te verkrijgen bij de personeelsdienst.
Tel. 03 289 22 51(54) / personeel@edegem.be

Solliciteren: Zend uw kandidatuur schriftelijk vergezeld van een cv en een kopie van uw diploma uiterlijk tegen 17 mei 2011 aan het college van burgemeester en schepenen, Kontichstraat 19 te 2650 Edegem.

www.edegem.be